BUSINESS મિત્ર

પોઝિટિવ ખુલ્યા બાદ શેરબજાર તુટ્યું, નિફ્ટી 23400ની નીચે

શેરબજાર ક્રેશ : રોકાણકારોને રૂ. 3.75 લાખ કરોડનું નુકશાન

વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી

અમદાવાદ, તા. 1: નિફ્ટી વીકલી એકસપાયરી પુર્વે ભારતીય શેરબજારમાં શરૂઆતી સુધારા સાથે ખુલ્યા બાદ થોડાક સમયમાં જ ઘટાડાની શરૂઆત થઈ ગઇ હતી અને અંતે લાલ નિશાનમાં બંધ રહ્યા હતા. જેના લીધે નિફ્ટી 23400 પોઈન્ટની સપાટી તોડી નાંખી હતી. જ્યારે રોકાણકારોએ રૂ. 3.75 લાખ કરોડનું નુકશાન થયું છે.

અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચે ફરી એકવાર યુદ્ધની ગતિવિધિઓએ બજારને ખરાબ રીતે તોડી નાંખ્યું છે. સેન્સેકસ-નિફ્ટી આજે સારા વધારા સાથે ખુલ્યા હતા, જે એક દિવસ પહેલા લગભગ 1.5 ટકાના ઘટાડાથી રિકવર થયા હતા. જોકે, ત્યારબાદ પશ્ચિમ એશિયામાં યુદ્ધના વાતાવરણે એવું દબાણ સર્જ્યું હતું કે સેન્સેકસ ઈન્ટ્રાડે હાઈ પોઈન્ટથી વધુ તુટી ગયો, જ્યારે નિફ્ટી 23700 પોઈન્ટને પાર કર્યા બાદ 23400 પોઈન્ટ નીચે સરકી ગયો છે. આજે હેવીવેઈટ શેરોની સાથે બ્રોડર માર્કેટમાં નરમાઈ જોવા મળી હતી.

સેકટર વાઈઝ જોઈએ તો આઈટી સેકટર છેલ્લે સુધી પોઝિટિવ રહ્યો હતો. જે અઢી ટકાથી વધુ વધારા સાથે બંધ થઈ હતી. નિફ્ટી મેલમાં પણ અડધો ઠકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો હતો. બીજી તરફ એફએમસીજી ઈન્ડેક્સ 2.5 ટકા, નિફ્ટી પીએશયુ બેન્ક અને ઓટો ઈન્ડ્રેક્સ 2-02 ટકાનો ઘટાડો જોવાયો હતો. જ્યારે નિફ્ટી રિયલ્ટી ઈન્ડેક્સ 2 ટકા અને બેન્ક નિફ્ટી એક ટકા ઘટ્યો હતો.

ઈરાન-અમેરિકા તણાવના પગલે કોમોડિટીઝ માર્કેટમાં બ્રેન્ટ ક્રુડમાં 2.81 ડોલર વધ્યો હતો અને 93.93 ડોલર પ્રતિ બેરલ પર પહોંચ્યો હતો. જોકે, ભારતના મેન્યુફેક્ચરીંગ સેકટર મે મહિનામાં મજબૂત વૃદ્ધિ નોંધાવી હતી, જેમાં અંતિમ આંકડા અગાઉના ફ્લેશ અંદાજને વટાવી ગયા હતા. એચએસબીસી ઈન્ડિયા મેન્યુફેક્ચરીંગ પીએમઆઈ એપ્રિલમાં 54.7 અને ફ્લેશ રીડીંગ 54.3થી વધીને 55 થઈ ગઈ છે, જે ત્રણ મહિનામાં શ્રેષ્ઠ સુધારો દર્શાવે છે.

નિફ્ટી એફએમસીજી ઈન્ડેક્સ 2.37 ટકા ઘટ્યો હતો. જેમાં ડાબર ઈન્ડિયા, કોલગેટ, એચયુએલ, ટાટા કન્ઝ્યુમર, યુનાઈટેડ બ્રુવરીઝ, આઈટીસી, નેસલે ઈન્ડિયા, મેરિકો, ગોદરેજ કન્ઝ્યુમર અને પંતજલી ઘટ્યા હતા.

બીએસઈ સેન્સેક્સ 508.40 પોઈન્ટ એટલે કે 0.68 ટકા ઘટીને 74267.34 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. જ્યારે સેન્સેક્સ ઈન્ટ્રાડેમાં 75367 પોઈન્ટ સુધી ઉછળ્યો હતો, જ્યારે નીચામાં 74203 પોઈન્ટ સુધી ઘટ્યો હતો. નિફ્ટી 165.15 પોઈન્ટ એટલે કે 0.7 ટકા ઘટીને 23382.60 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહી હતી. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં નિફ્ટી 23733 પોઈન્ટ સુધી ઉછળી હતી, જ્યારે નીચામાં 23357 પોઈન્ટ સુધી ઘટી હતી. બેન્ક નિફ્ટી 596.10 પોઈન્ટ એટલે કે 1.10 ટકા ઘટીને 53643.10 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

બીએસઈ ખાતે લોઈડસ મેટલ્સમાં 31.16 ગમા, પીટીસી ઈન્ડ.માં 22.54 ગણા, એનએમડીસી સ્ટીલમાં 10.48 ગણા, યુટીઆઈ એએમસીમાં 7.58 ગણા અ ઓલેક્ટ્રા ગ્રીનટેકમાં 7.54 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે. એનએસઈ ખાતે પીટીસી ઈન્ડ.માં 22.99 ગણા, એનએમડીસી સ્ટીલમાં 18.16 ગમા, રેડીન્ગટન લિ.માં 9.33 ગણા, ઓલકટ્રા ગ્રીન્ટેકમાં 6.52 ગણા, અને અનંતરાજ લિ.માં 4.98 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે.

બ્રોડર માર્કેટમાં નબળું પ્રદર્શન જોવાયું હતું. બીએસઈ મિડકેપ ઈન્ડેક્સ 1.43 ટકા અને સ્મોલકેપ ઈન્ડેક્સ 0.87 ટકા ઘટ્યો હતો. જેના લીધે માર્કેટ બ્રેડથ પણ નબળું પડ્યું હતું.

વૈશ્વિક બજારમાં ઈઝરાયેલના સૈનિકો લેબનોનમાં ઉંડા દબાણ કરવાનો આદેશ આપ્યા પછી વધતા ભૌગોલિક રાજકીય તણાવ વચ્ચે પણ યુરોપિયન બજારોમાં સુધારાની ચાલ જોવા મળી હતી. જ્યારે યુએસ અને ઈરાન વચ્ચે હજુય અનિશ્ચિતતાના માહોલ છે. સમાધાનની ફોર્મ્યુલા સફળ થઈ રહી નથી. આ દરમ્યાન એશિયન બજારો પોઝિટિવ રહ્યા હતા. દક્ષિણ કોરિયાના શેરો નવી રેકોર્ડ ઉંચી સપાટીએ પહોંચ્યા હતા અને વ્યાપક એશિયા પેસેફિક ક્ષેત્રને પાછળ છોડી દીધા હતા. ટ્રમ્પે કહ્યું હતું કે, તેઓ સંઘર્ષને સમાપ્ત કરવાના હેતુથી સોદા પર પહોંચવા માટે કોઈ જલદી નથી, પછી યુએસ-ઈરાન વાટાઘટો પર વિલંબિત અનિશ્ચિતતા વચ્ચે રોકાણકારની ભાવના સાવચેત રહી હતી. યુરોપિયન બજારોમાં એફટીએસઈ 0.09 ટકા ઘટાડા સાથે ચાલી રહ્યા છે.

જ્યારે કેક 0.29 ટકા અને ડેક્સ 0.26 ટકા સુધારા સાથે ચાલી રહ્યા છે. એશિયન બજારોમાં નીક્કી 1.01 ટકા, હેંગસેંગ0.86 ટકા, તાઈવાન 1.33 ટકા, કોસ્પી 3.55 ટકા ઉછળીને બંધ રહ્યા હતા. જ્યારે શાંઘાઈ 0.27 ટકા ઘટાડા સાથે બંધ રહ્યા હતા.

રૂપિયો સુધરીને 95ની નીચે સરક્યો

વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી

અમદાવાદ, તા. 1: કરન્સી બજારમાં રૂપિયામાં નજીવો સુધારો જોવાયો હતો. જે 95ની નીચે સરકી ગયો હતો. આજે ડોલરની સામે રૂપિયો 5 પૈસા ઘટીને 94.99ના સ્તરે બંધ રહ્યો હતો. જ્યારે ગત સેશનમાં ડોલરની સામે રૂપિયો 95.04ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. અન્ય કરન્સીઓમાં યુરો 110.45, પાઉન્ડ 128.36, કેનેડિયન ડોલર 68.83, ઓસ્ટ્રેલિયન ડોલર 68.39, જાપાનીઝ યેન 0.5957 અને સીંગાપોર ડોલર 74.21ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

ફોરેક્સ બજાર

ડોલર	94.99 રૂ.
યુરો	110.45 રૂ.
પાઉન્ડ	128.36 રૂ.
યેન	0.5957 રૂ.

સેન્સેક્સ	-508.40	74267.34
નિફ્ટી	-165.15	23382.60
બેન્ક નિફ્ટી	-596.10	53643.10

નિફ્ટી

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ટેક મહિન્દ્રા	4.00	1543.20
ઇન્ફોસીસ	3.58	1202.50
કોલ ઇન્ડિયા	3.21	472.60
ટીસીએસ	1.70	2297.40
જેએસડબલ્યુ સ્ટીલ	1.67	1299.40

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
એચયુએલ	3.21	2084.30
ટાટા કન્ઝ્યુમર	2.98	1143.30
શ્રીરામ ફાઇનાન્સ	2.97	919.05
મેક્સ હેલ્થકેર	2.76	938.45
આઇટીસી	2.53	279.65

સેન્સેક્સ

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ટેક મહિન્દ્રા	3.80	1539.50
ઇન્ફોસીસ	3.70	1202.70
ટીસીએસ	1.95	2297.95
ઇન્ટરગ્લોબ	1.04	4451.80
એચસીએલ ટેકનો	0.90	1195.00

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
એચયુએલ	2.83	2085.15
આઇટીસી	2.53	279.75
એનટીપીસી	2.15	378.45
મહિન્દ્રા-મહિન્દ્રા	2.10	2971.20
કોટક મહિન્દ્રા બેન્ક	1.95	377.20

સોના-ચાંદી સુરત

(ટેક્ષ સહિત)

સ્ટાન્ડર્ડ સોનું	૧૬૦૦૦૦
તેજાબી સોનું	૧૫૯૯૧૦
દાગીના-૨૨ કેરેટ	૧૫૨૦૦૦
દાગીના-બીએસઆઈ હોલમાર્ક	૧૫૬૮૦૦
સોનાનાં બિસ્કીટ	૧૬૦૦૦૦૦
ચાંદી (૯૯૯)	૨૬૮૭૦૦
ચાંદી સિક્કા	૨૭૦૨૦૦

જથ્થાબંધ ખાંડબજાર

પ્રતિ ક્વિન્ટલ ભાવ (રૂ.)

મહારાષ્ટ્ર	
એમ-૩૦ (ભરવાલાયક)	૪૫૦૦
એમ-૩૦	૪૪૫૦
એસ-૩૦	૪૪૦૦
ગુજરાત	
એમ-૩૦	૪૩૫૦
એસ-૩૦	૪૩૦૦

તેલ બજાર સુરત

૧૫ કિલોના ભાવ

સીંગતેલ (૧૫ કિ.)	૨૯૫૦	કોપરેલ	૪૮૫૦
સીંગતેલ (૧૫ લિ.)	૨૭૦૦	વનસ્પતિ ઘી	૨૬૦૦
સીંગતેલ (૫ લી)	૯૮૦	સનફ્લાવર	૨૫૯૦
કપાસીયા (૧૫ કિ.)	૨૭૮૦	તલતેલ	૪૬૫૦
કપાસીયા (૧૫ લિ.)	૨૫૪૦	દિવેલ	૨૪૮૦
કપાસીયા (૫ લિ.)	૯૮૦	મકાઇ તેલ	૨૩૬૦
સરસીયું તેલ	૨૯૦૦		

ચાર્ન બજાર સુરત

(GST સાથેના ભાવ)

નરેશ / મુકેશ ઘીવાળા ૩૫૧૬૪૪૬ - ૨૫૯૯૯૭૪

પ્રફુલ/સાલાસર/કેપલોન	રૂ.	૭૫/૩૬ ”	૧૩૭.૫	-----	---
૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	૨૭૦	૫૦/૩૬ ”	૧૪૯	૮૦/૭૨ બ્લેક રોટો	૧૫૧
૩૦/૩૬ એફડી	૨૭૭	૫૦/૪૮ SD/કેપ	૨૪૦	**ગાર્ડન**	
લોકલ		**RIL રિલાયન્સ**		૪૯/૨૪ એફડીવાય	૧૪૩
૬૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૫	૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૨	૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ	૧૯૫
૬૮/૩૬	૧૪૪	૧૧૪.૧૩ રોટો	---	૬૨ ક્રિમ્પ	૧૪૮
૭૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૨	૧૦૦ ટેક્ષ	૧૪૦	૬૮ ક્રિમ્પ	૧૪૭
૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૧	**વેલનોન** (જીએસટી સાથે)		૭૨ ક્રિમ્પ	૧૪૩
૮૪/૪૮ ક્રિમ્પ	૧૪૧	૮૦/૭૨ રોટો	૧૪૫	૭૫ ક્રિમ્પ	૧૪૨
૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ		૮૦/૭૨ ફોલ્ડર	૧૫૧	૮૦ ક્રિમ્પ	૧૪૦
૮૦/૭૨ રોટો.	૧૪૨	૧૬૦ ડીસ્કેટ	૧૫૧	૮૦/૭૨ રોટો	૧૪૩.૫
૮૦/૩૬ રોટો.	૧૪૩	---	---	૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	---
૧૫૦/૪૮બ્રાઇટ	૧૩૯	૮૦/૧૦૮ ”	૧૪૩.૫	૩૦/૩૬ એફડી	---
				TPM	૧૪૨.૫

રોકડ પછડાયું, ડિજિટલે તમામ રેકોર્ડ તોડ્યા

એક મહિનામાં યુપીઆઇમાંથી 23 અબજ રૂપિયાના વ્યવહારો થયા

નવી દિલ્હી, તા. 1: ક્યુઆર કોડ સ્કેન કરો, પેમેન્ટ થઇ ગયું- આ વકાય હવે દરેક ભારતીયના રોજિંદા જીવનો સૌથી મહત્વપુર્ણ ભાગ બની ગયો છે. ચાની દુકાનોથી લઈને મોટા શોપીંગ મોલ્સ અને હવાઇ મુસાફરી સુધી યુપીઆઈનું પ્રભુત્વ છે અને તે વધી રહ્યું છે. ભારતની સ્વદેશી ડિજિટલ પેમેન્ટ સીસ્ટમે હવે એક નવું અને ઐતિહાસિક સીમાચિહ્ન હાંસલ કર્યુ છે. નેશનલ પેમેન્ટસ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયાના નવા ડેટા અનુસાર યુપીઆઈએ મે 2026માં એક નવો ઈતિહાસ રચ્યો છે, તેના અગાઉના તમામ રેકોર્ડ તોડી નાખ્યા છે.

એનપીસીઆઈ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા નવા આંકડા અનસાર યુપીઆઈ દ્વારા લેવડદેવડ મે મહિનામાં વોલ્યુમ અને મુલ્ય બંને પરિણામોમાં નવી ટોચ પર પહોંચી ગઇ છે. મે મહિનામાં યુપીઆઈ દ્વરા કુલ 23.2 અબજ ચુકવણી કરવામાં આવી હતી, જેની કુલ કિંમત રૂ. 29.90 લાખ કરોડ રૂપિયાના રેકોર્ડ સ્તરે પહોંચી ગઇ હતી.બજારના નિષ્ણાતોનું માનવું છે કે, આ વૃદ્ધિ નક્કર માગ પર આધારિત છે. કેશ ફ્રી પેમેન્ટસના કો ફાઉન્ડર અ સીઇઓ આકશ સિન્હાના જણાવ્યા અનુસાર, મે મહિનાના આ પ્રભાવશાળી આંકડા મજબૂત અને કુદરતી બજારની માગને પ્રતિબંબિત કરે છે. ઉજાળાની રજાઓ દરમ્યાન ભારે મુસાફરી કરતા લોકો, આઈપીએળ 2026નો તાવ અને આ સમય દરમ્યાન મોસમી વસ્તુઓ પર ગ્રાહકોનો વધતો ખર્ચ આ વિશાળ વ્યવહારનું સૌથઈ મોટું કારણ છે. તેમના જણાવ્યા મુજબ આ એક મહાન મહિના-દર-મહિનાની પુનઃ પ્રાપ્તિ છે અને યુપીઆઈનું સતત વધતું વલણ દર્શાવે છે. વોલ્યુમ ફ્રન્ટની વાત કરીએ તો આ વર્ષે 23.2 અબજ ટ્રાન્ઝેકશનમાં પણ ગત વર્ષના સમયગાળામાં 18.67 અબજ ટ્રાન્ઝેકશનની તુલનામાં 24 ટકાનો ઉછાળો નોંધાયો છે.

એપ્રિલમાં ફેક્ટરી ઉત્પાદન ૪.૯ ટકાના ધીમા દરે વધ્યું : સરકારી ડેટા

નવી દિલ્હી, તા. ૧ (પીટીઆઈ) પશ્ચિમ એશિયાની કટોકટી વચ્ચે ઊર્જા ક્ષેત્રમાં નરમ વૃદ્ધિને કારણે એપ્રિલમાં ભારતનું ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન ૪.૯ ટકાની ધીમી ગતિએ વધ્યું છે. એમ સોમવારે જાહેર કરાયેલા સત્તાવાર ડેટા અનુસાર જાણવા મળ્યું છે. આધાર વર્ષ બદલીને ૨૦૨૨-૨૩ કર્યા બાદ અને ઈન્ડેક્સના ઘટકોની પુનઃરચના કર્યા પછી બહાર પાડવામાં આવેલો આ પ્રથમ ડેટા છે.

ફેક્ટરી આઉટપુટ, જે ઈન્ડેક્સ ઓફ ઈન્ડસ્ટ્રિયલ પ્રોડક્શન (આઈઆઈપી) ના સંદર્ભમાં માપવામાં આવે છે, તે એપ્રિલ ૨૦૨૫માં ૫.૭ ટકા વધ્યું હતું. માર્ચ ૨૦૨૬માં વૃદ્ધિ દર ૩.૨ ટકા હતો. આંકડા અને કાર્યક્રમ અમલીકરણ મંત્રાલય (એમઓએસપીઆઈ) એ એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, “મેન્યુફેક્ચરિંગ ક્ષેત્રમાં ૬.૨ ટકાની મજબૂત વૃદ્ધિને કારણે ઈન્ડેક્સ ઓફ ઈન્ડસ્ટ્રિયલ પ્રોડક્શન (આઈઆઈપી) એ એપ્રિલ ૨૦૨૬માં ૪.૯ ટકાની વૃદ્ધિ નોંધાવી છે.” મંત્રાલયે જણાવ્યું કે ચાર ક્ષેત્રો - માઈનિંગ અને ક્વોરીંગ, મેન્યુફેક્ચરિંગ, વીજળી અને ગેસ સપ્લાય, વોટર સપ્લાય, સીવરેજ અને વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ - માટે એપ્રિલ ૨૦૨૬નો વૃદ્ધિ દર અનુક્રમે (-) ૫.૧ ટકા, ૬.૨ ટકા, ૪.૯ ટકા અને ૬.૬ ટકા રહ્યો છે. આઈઆઈપીનો ઝડપી અંદાજ એપ્રિલ ૨૦૨૫માં ૧૧૩.૧ની સરખામણીએ ૧૧૮.૯ પર છે. એમઓએસપીઆઈએ આઈઆઈપીના આધાર વર્ષને ૨૦૧૧-૧૨ થી સુધારીને ૨૦૨૨-૨૩ કર્યું છે. સુધારેલી બાસ્કેટમાં ૪૬૩ વસ્તુ જૂથો સાથે સંકળાયેલી ૧,૦૪૨ પ્રોડક્ટ્સનો સમાવેશ થાય છે, જેમાં ૧૨૦ નવા વસ્તુ જૂથો સામેલ છે. આધાર વર્ષ સુધારણાની આ કવાયત ઓલ ઈન્ડિયા ઈન્ડેક્સ ઓફ ઈન્ડસ્ટ્રિયલ પ્રોડક્શન (ટીએસી-આઈઆઈપી)ના આધાર વર્ષ સુધારણા માટેની ટેક્નિકલ એડવાઈઝરી કમિટીના નેજા હેઠળ હાથ ધરવામાં આવી હતી. સમિતિનો અહેવાલ ૨૫ મે, ૨૦૨૬ના રોજ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો, જેણે આ પાયો નાખ્યો હતો.

યુએસ-ઈરાન તણાવ વચ્ચે સોનાના ભાવમાં રૂ. 2500નો ઘટાડો

ચાંદીના ભાવ પણ રૂ. ૫,૦૦૦ ઘટીને રૂ. ૨,૬૯,૭૦૦ પ્રતિ કિલોગ્રામ પર આવી ગયા

નવી દિલ્હી, તા. ૧ (પીટીઆઈ) યુએસ અને ઈરાન વચ્ચે નવેસરથી શરૂ થયેલા સૈન્ય સંઘર્ષને કારણે ક્રૂડ ઓઈલના દરોમાં ઉછાળો આવતાં વૈશ્વિક બજારોમાં થયેલા નુકસાનને પગલે રાષ્ટ્રીય પાટનગરમાં સોમવારે સોનાના ભાવ રૂ. ૨,૫૦૦ ઘટીને રૂ. ૧.૬૦ લાખ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામ પર આવી ગયા હતા. ઓલ ઈન્ડિયા સરાફા એસોસિએશનના જણાવ્યા અનુસાર, ૯૯.૯ ટકા શુદ્ધતા ધરાવતી આ પીળી ધાતુ શુક્રવારના બંધ સ્તર રૂ. ૧,૬૨,૯૦૦ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામથી રૂ. ૨,૫૦૦ એટલે કે ૧.૫૩ ટકા ઘટીને રૂ. ૧,૬૦,૪૦૦ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામ (તમામ ટેક્સ સહિત) થઈ ગઈ છે.

ચાંદીના ભાવમાં પણ તીવ્ર ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો, જે રૂ. ૫,૦૦૦ અથવા લગભગ ૨ ટકા ઘટીને રૂ. ૨,૬૯,૭૦૦ પ્રતિ કિલોગ્રામ (તમામ ટેક્સ સહિત) પર આવી ગયા હતા. અગાઉના સત્રમાં આ શ્વેત ધાતુ રૂ. ૨,૭૪,૭૦૦ પ્રતિ કિલોગ્રામ પર બંધ રહી હતી. એચડીએફસી સિક્યોરિટીઝના સિનિયર એનાલિસ્ટ - કોમોડિટીઝ, સૌમિલ ગાંધીએ જણાવ્યું હતું કે, “વીકેન્ડ દરમિયાન યુએસ અને ઈરાન વચ્ચે નવેસરથી ઊભા થયેલા તણાવને કારણે ક્રૂડ ઓઈલના ભાવ વધતાં અને ડૉલર મજબૂત થતાં સોનાએ સપ્તાહની શરૂઆત નબળાઈ સાથે કરી હતી.”

ભારતે વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં સીફૂડની નિકાસમાં નવો રેકોર્ડ બનાવ્યો

ભારતે આ વર્ષે ૧૯,૭૨,૦૧૮ મેટ્રિક ટન સીફૂડની નિકાસ કરી છે, જેનું મૂલ્ય રૂ. ૭૩,૮૯૦.૪૬ કરોડ થાય છે

કોચી, તા. ૧ (પીટીઆઈ) વૈશ્વિક પડકારો છતાં ભારતે વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ દરમિયાન જથ્થા અને મૂલ્ય બંનેની દૃષ્ટિએ દરિયાઈ ઉત્પાદનો (સીફૂડ)ની નિકાસમાં રેકોર્ડબ્રેક વધારો નોંધાવ્યો છે. આ વર્ષે ભારતે ૧૯,૭૨,૦૧૮ મેટ્રિક ટન સીફૂડની નિકાસ કરી છે, જેનું મૂલ્ય રૂ. ૭૩,૮૯૦.૪૬ કરોડ (૮.૪૬ બિલિયન યુએસ ડોલર) થાય છે.એમ એમપીઈડીએના ચેરમેન પી જવાહરે સોમવારે જણાવ્યું હતું. કોચી સ્થિત મરીન પ્રોડક્ટ્સ એક્સપોર્ટ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (એમપીઈડીએ) એ ભારત સરકારના વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલય હેઠળ સ્થાપિત એક વૈધાનિક સંસ્થા છે, જે દરિયાઈ ઉત્પાદનોની નિકાસને પ્રોત્સાહન અને નિયમન કરે છે. એમપીઈડીએના આંકડા મુજબ, ચાલુ નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન ભારતીય સીફૂડના ટોચના આયાતકારોમાં યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ (અમેરિકા) અને ચીન અગ્રેસર રહ્યા છે, જ્યારે ફ્રોઝન ઝીંગા (ફ્રોઝન શ્રિમ્પ)એ નિકાસ થતી વસ્તુઓમાં પોતાનું પ્રભુત્વ જાળવી રાખ્યું છે. એક નિવેદનમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, નિકાસમાં અગ્રણી આઇટમ ફ્રોઝન ઝીંગાએ રૂ. ૪૯,૦૩૭.૯૩ કરોડ (૫,૬૨૪.૪૮ મિલિયન યુએસ ડોલર)ની કમાણી કરી છે.

ઓઈલ માર્કેટિંગ કંપનીઓ જંગી નફો કરી રહી છે તો ઈંધણના ભાવો કેમ વધી રહ્યા છે?

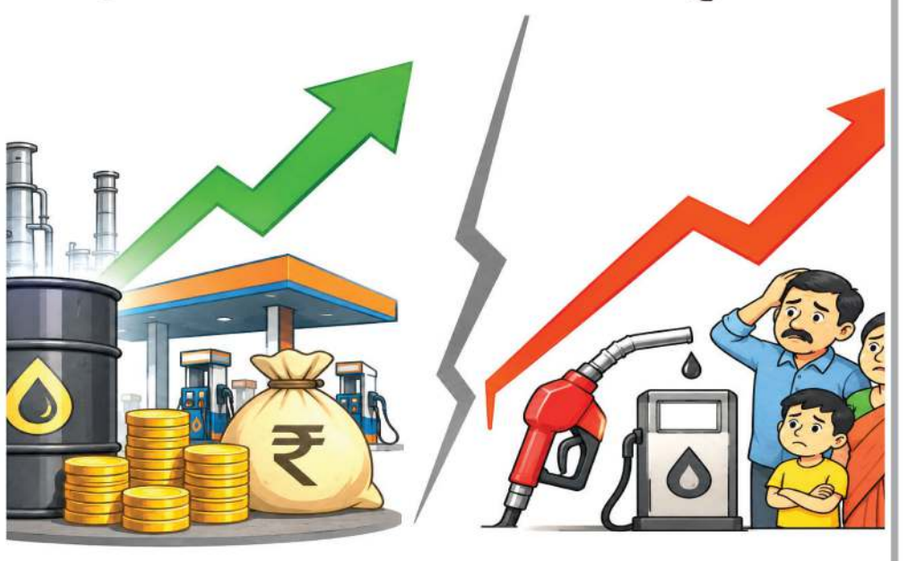

વિધાનસભાઓની ચૂંટણી પૂરી થઈ કે તરત મે મહિનામાં ભારતમાં પેટ્રોલ અને ડીઝલના ભાવમાં ચાર વખત વધારો કરવામાં આવ્યો હતો. તેની શરૂઆત ૧૫ મેના રોજ થઈ હતી, જ્યારે પ્રતિ લિટર લગભગ ૩ રૂપિયાનો મોટો ભાવવધારો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યાર બાદ ૧૯ મેના રોજ પ્રતિ લિટર લગભગ ૮૭ થી ૯૧ પૈસાનો વધારો કરવામાં આવ્યો હતો. ત્રીજો વધારો ૨૩ મેના રોજ થયો, જેમાં ફરી ભાવમાં આશરે ૮૭ થી ૯૧ પૈસા પ્રતિ લિટરનો વધારો થયો. ચોથો અને સૌથી તાજેતરનો વધારો ૨૫ મેના રોજ થયો, જેમાં પેટ્રોલના ભાવમાં પ્રતિ લિટર ૨.૬૧ રૂપિયા અને ડીઝલના ભાવમાં પ્રતિ લિટર ૨.૭૧ રૂપિયાનો વધારો થયો. એટલે કે ૧૫ મે થી ૨૫ મે દરમિયાન, પેટ્રોલ અને ડીઝલના ભાવમાં કુલ ૭ થી ૭.૫ રૂપિયા પ્રતિ લિટરનો વધારો થયો છે.

સરકારનો દાવો છે કે સરકારી તેલ કંપનીઓ લાંબા સમયથી પડતર કિંમત કરતાં ઓછી કિંમતે ઈંધણ વેચી રહી હતી અને દરરોજ ભારે નુકસાન સહન કરી રહી હતી, તેથી તે નુકસાન ઘટાડવા માટે આ વધારો જરૂરી બન્યો હતો. સરકારે એમ પણ કહ્યું છે કે ગ્રાહકોને રાહત આપવા માટે તેણે લાંબા સમયથી ભાવવધારો અટકાવ્યો હતો અને એક્સાઇઝ ડ્યુટી ઘટાડીને બોજો ઘટાડી દીધો હતો. જો આ પગલાં લેવામાં ન આવ્યાં હોત, તો ઈંધણની કિંમત વધી ગઈ હોત.

કિંમતમાં વધારો થાય તે પહેલાં કેન્દ્રીય પેટ્રોલિયમ અને કુદરતી ગેસ મંત્રી હરદીપ સિંહ પુરીએ કહ્યું હતું કે આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રુડ ઓઇલના ભાવમાં વધારાથી ગ્રાહકોને બચાવવા માટે સરકારી તેલ કંપનીઓ દરરોજ ૧,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનું નુકસાન કરી રહી છે, પરંતુ ૧૩ થી ૧૯ મે દરમિયાન ત્રણ મુખ્ય તેલ કંપનીઓ ઇન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન, ભારત પેટ્રોલિયમ અને હિન્દુસ્તાન પેટ્રોલિયમે જાન્યુઆરીથી માર્ચ ૨૦૨૬ માટે તેમનાં ત્રિમાસિક પરિણામો જાહેર કર્યાં હતાં. આ પરિણામો દર્શાવે છે કે આ સમયગાળા દરમિયાન ત્રણેય કંપનીઓએ સારો નફો નોંધાવ્યો હતો. ત્રણેય કંપનીઓના સંયુક્ત નફામાં આશરે ૧૯,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનો વધારો થયો હતો.

દિલ્હી સ્થિત થિંક ટેન્ક ગ્લોબલ ટ્રેડ રિસર્ચ ઇનિશિયેટિવના ડિરેક્ટર અજય શ્રીવાસ્તવ દેશમાં તેલ કંપનીઓને નુકસાન થાય છે, તેવા દાવા પર સવાલ ઉઠાવે છે. તેઓ કહે છે કે તાજેતરમાં તેલ કંપનીઓનાં પરિણામો બહાર આવ્યાં તેમાં બધી સરકારી કંપનીઓએ જંગી નફો દર્શાવ્યો. દરમિયાન, એવા અહેવાલો પણ વહેતા કરવામાં આવ્યા છે કે આ કંપનીઓ દરરોજ કરોડોનું નુકસાન કરી રહી છે, કારણ કે સરકાર યોગ્ય રીતે ભાવમાં વધારો કરી રહી નથી. આમાં સચ્ચાઈ શું છે? સિસ્ટમમાં પારદર્શિતા હોવી જોઈએ જેથી જાણી શકાય કે તેલ કંપનીઓ દ્વારા કેટલા ટકા પૈસા લેવામાં આવશે અને સરકાર દ્વારા કેટલો ટેક્સ લેવામાં આવશે. જો આ બધા આંકડા ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે તો બધું સ્પષ્ટ થઈ જશે. જ્યારે ૨૦૨૦-૨૧માં તેલના ભાવ પ્રતિ બેરલ ૨૫થી ૩૦ ડોલર હતા, ત્યારે આપણા ભાવ લગભગ સમાન હતા. ત્યારે જો મોટો નફો થયો હોત, તો તે નફો એક પુલમાં નાખવો જોઈતો હતો. કંપનીઓ પેટ્રોલના ભાવ ઘટાડી પણ શકી હોત, જે સરકારે કર્યું નહીં. જો નફો પુલમાં રાખવામાં આવ્યો હોત, તો જ્યારે કિંમત અસામાન્ય રીતે વધી હતી, ત્યારે આ પૈસાનો ઉપયોગ ગ્રાહકોને નુકસાન ન થાય અને પેટ્રોલ અને ડીઝલના ભાવમાં વધુ પડતો વધારો ન કરવો પડે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કરી શકાયો હોત. આ સમગ્ર ગૂંચવણ પારદર્શિતાના અભાવ પર આધારિત છે અને પારદર્શિતા લાવવાથી સમસ્યાઓનો ઉકેલ આવશે.

૨૦૨૨ માં યુક્રેન યુદ્ધ પછી ભારતની તેલ આયાત નીતિમાં મોટો ફેરફાર થયો હતો. પશ્ચિમી દેશોએ રશિયા પર પ્રતિબંધો લાદ્યા, જેના કારણે રશિયન તેલ સસ્તા ભાવે ઉપલબ્ધ થયું અને ભારતે આનો લાભ લઈને ઝડપથી આયાત વધારી હતી. ભારતે મોટા પાયે રશિયન ક્રુડ ઓઇલ ખરીદવાનું શરૂ કર્યું અને રશિયા ઝડપથી ભારતનું મુખ્ય સપ્લાયર બની ગયું. ૨૦૨૨-૨૦૨૩ દરમિયાન આ વૃદ્ધિ વધુ ઝડપી બની. ભારતની કુલ ક્રુડ ઓઇલ આયાતમાં રશિયાનો હિસ્સો લગભગ ૨ ટકાથી વધીને ૧૯ ટકા થયો અને ૨૦૨૩-૨૦૨૪માં ૩૫-૪૦ ટકા સુધી પણ પહોંચી ગયો. સસ્તા તેલના કારણે ભારતને આયાત ખર્ચ ઘટાડવામાં મદદ મળી અને રશિયા ભારતનો સૌથી મોટો તેલ સપ્લાયર બન્યો, જેણે મોટા ભાગે પરંપરાગત મધ્ય પૂર્વીય દેશોનું સ્થાન લીધું. ભારતે રશિયાનું ખનિજ તેલ સસ્તામાં ખરીદ્યું પણ તેનો લાભ જનતાને મળ્યો નહોતો. જ્યારે ઈરાન યુદ્ધ શરૂ થયું ત્યારે ચીન, સિંગાપોર અને બે-ત્રણ અન્ય દેશો સહિત ઘણા દેશોએ રિફાઈન્ડ પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદનોની નિકાસ પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો. યુદ્ધ શરૂ થયા પછી ઊભી થનારી અછતને પહોંચી વળવા માટે તેઓએ આ કર્યું. ભારતે પણ એવું જ કરવું જોઈતું હતું. ચીન પાસે છ મહિનાથી વધુ સમય માટે અનામત હતું પણ ભારતનું અનામત ખૂબ જ ટૂંકા ગાળા માટે હતું.

ટુ ધ પોઇન્ટ

▪ સંજય વોરા ▪

શું ભારતની ઓઇલ માર્કેટિંગ કંપનીઓ (OMCs) મધ્ય પૂર્વ (પશ્ચિમ એશિયા) કટોકટી વચ્ચે અણધાર્યો ફાયદો મેળવી રહી છે? આ ચર્ચાના કેન્દ્રમાં એક નોંધપાત્ર આંકડો છે. નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં ઓઇલ કંપનીઓએ ૭૭,૮૨૧ કરોડ રૂપિયાનો સંયુક્ત ન